

Bestyrelsen

HJ/mha/tha 22. september 2025

Referat af 3. bestyrelsesmøde 18.9.2025 kl. 10.00-12.00

Sted: Københavns Universitet, Søndre Campus, lokale 16.1.16.

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat fra sidste møde
3. Status på Dansk Sprognævns virke
4. Regnskabsopfølgning (til og med juli)
5. Kommissorium for Fagråd for Mediesprog
6. ”Den gode og sikre sprogbruger”
7. Planlægning af næste repræsentantskabsmøde
8. Eventuelt
9. Meddelelser

Deltagere: Henrik Jørgensen (formand), Lisa Villadsen (næstformand), Jarl Cordua (Kulturministerens repræsentant i bestyrelsen), Martin Kristiansen, Sussi Olsen, Jan Heegård Petersen, Marianne Rathje (medarbejderrepræsentant) samt Thomas Hestbæk Andersen, Margrethe Heidemann Andersen (referent), Poul Erik Risager (økonomi).

1. Godkendelse af dagsorden

Beslutning: Godkendt.

2. Godkendelse af referat fra sidste møde

Bilag 1: Referat af 2. bestyrelsesmøde 2025.

Beslutning: Godkendt.

3. Status på Dansk Sprognævns virke

Fagligt:

- I august har vi fået exceptionelt mange henvendelser om at modtage Retskrivningsordbogen i XML-format fordi alle mulige kommunikationsmedarbejdere prøver at lave deres egne Custom-

Bestyrelsen

HJ/mha/tha 22. september 2025

GPT'er, så vi har nu lavet en pakke til dette formål, og den kan man downloade uden at henvende sig. Se gerne punktet ”Til store sprogmodeller” her: <https://ro.dsn.dk/ro-elektronisk-og-som-trykt-bog/>. RO er frit tilgængelig for alle som digitalt produkt, og den må bruges som grundlag for fx en CustomGPT eller en app. Den må ikke udnyttes til at udgive en konkurrerende ordbog, og man må ikke tage Sprognævnet til indtægt for det produkt man laver.

- Status på engelsk i dansk/sprogpolitik: Aktuelt er der ikke kommet yderligere konkret fra departementet (altså fra politisk side). Der var sættemøde i departementet i sidste uge med de politiske ordførere. Og det er oplagt at der vil komme nogle tiltag på sprogområdet inden for kulturministeriets ressort. Om der kan følge en forhøjelse af Sprognævnets bevilling med de tiltag som ministeren vil komme med, vides ikke. Sprognævnet har en god dialog med departementet, også om dette, og i nævnet er der arbejdet videre med de to indsatser som blev vendt på bestyrelsesmødet i juni, nemlig et fagråd for mediesprog og en kampagne om engelsk i dansk. Derudover er vi i dialog med CIP, KU, om hvilke vinkler på engelsk i Danmark det kunne være interessant og givtigt at forske i fremover. Det blev konkluderet at vi må følge processen og afvente de politiske beslutninger.

Organisatorisk:

- Som konklusion på dialogen mellem Sprognævnet og det faglige kontor i departementet er der fastsat et [styringsgrundlag for Dansk Sprognævn](#); styringsgrundlaget er godkendt i departementets direktion (og som en instruks fra ministeriet skal det ikke godkendes af bestyrelsen). Styringsgrundlaget følger lovens bestemmelser om Sprognævnets opgaver. Med det fastsatte styringsgrundlag vil Sprognævnet fremover skulle styres efter enkle og enkelte mål.

Det er tilfredsstillende at styringsgrundlaget understreger forskningsgrundlaget for nævnets virke, at det angiver mål af et omfang der giver frihed og resurser til at forfølge andre faglige mål som medarbejderne måtte ønske og finde relevante, og som giver plads til de opgaver som bestyrelsen vil anbefale som arbejdsgrundlag, og at det flugter med den måde nævnet aktuelt er skruet sammen på.

Styringsgrundlaget træder i stedet for de hidtidige (4-årige) rammeaftaler med udviklingsmål, og det er ikke som rammeaftaler koblet op på en strategi, alene på lovgivningens beskrivelse af nævnets opgaver. Bestyrelsen og instituttet som helhed skal fortsætte med at diskutere vision og strategisk retning for Sprognævnet, sådan som det altid har været bestyrelsens opgave, og sådan som det var påkrævet og blev gennemført i forbindelse med rammeaftalerne, også for at modvirke en situation hvor nævnet er reduceret til tal og vante driftsmål.

- Der har været to rutinemæssige tilsynsbesøg i september: Rigsrevisionen d. 3.9. og IT-sikkerhed (Slots- og Kulturstyrelsen) d. 10.9. Rigsrevisionens tilsyn angik denne gang økonomistyring, herunder finansiel risiko, og indkøb, og tilsynet har resulteret i en rapport der i al væsentlighed er uden kritiske bemærkninger. Der er endnu ikke kommet en rapport fra tilsynsmødet om IT-sikkerhed, men Slots- og Kulturstyrelsen har mundtligt tilkendegivet at der ikke vil være tilsynsbemærkninger.

Medarbejdere:

- En studentermedhjælper med fokus på it og statistik er ansat med tiltrædelse i september

Bestyrelsen

HJ/mha/tha 22. september 2025

- En årsvikar til en deltidsstilling som formidler til Afdeling for Dansk Tegnsprog er ansat med tiltrædelse primo oktober.
- En videnskabelig assistent (barselsvikar) er ansat med tiltrædelse primo oktober. Der indkom 49 ansøgninger til stillingen, og exceptionelt mange fra meget stærke faglige profiler.

Ansættelserne affødte et par bemærkninger, nemlig at Sprognævnet er en meget stærk arbejdsplads, hvor folk gerne vil arbejde, og at i en faglig tid hvor de kvantitative aspekter af Sprognævnets sprogfaglige virke (herunder statistik, jf. studentermedhjælperopslag), kunne man måske overveje at fastansætte en medarbejder med netop de kompetencer eller tilbyde kurser til de ansatte.

Bilag 2: Styringsgrundlag for Dansk Sprognævn.

Beslutning: Med uddybninger som angivet i referatet blev orienteringen taget til efterretning.

4. Regnskabsopfølgning (til og med juli)

Regnskabsopfølgningen angår denne gang juni og juli.

(NB: Normalt organiseres bestyrelsesmøderne ift. kvartalsregnskaberne og et årsbudget med kvartalsvise specificeringer. Indeværende år er atypisk da bestyrelsen først blev beskikket sent, og årets fire møder ligger skævt ift. de kvartalsvise opgørelser. Regnskabsopfølgningen vil således ikke direkte kunne henføres til det kvartalsbudget som bestyrelsen normalt orienterer sig efter).

Bilag 3: Regnskab for 1. og 2. kvartal plus juli.

Beslutning: Bestyrelsen tog regnskabsopfølgningen til efterretning.

5. Kommissorium for Fagråd for Mediesprog

Der er indkommet en række høringssvar fra bestyrelsen, og fagrådet har været til debat i instituttet, og tilbagemeldingerne giver anledning til at genoverveje kommissoriet.

Bilag 4: Svar på høring om kommissorium for Fagråd for mediesprog.

Beslutning: MR, MK og THA sammenfatter et nyt forslag til et kommissorium ud fra mødet og de indkomne høringssvar. Rådgivningen i *mediehandling* (altså mediernes rådgivning af Sprognævnet) nedtones, og fokus bliver på *Sprognævnets rådgivning af medierne om deres sprogbrug* (Sprognævnet rådgiver allerede medierne via svartjenesten, men i regi af et fagråd vil rådgivningen kunne blive mere systematisk), og den er afhængig af at Sprognævnet informeres af medierne om hvad der rør sig i medierne, og derfor rimeligheden i et sådan fagråd. Fagrådet vil som andre fagråd være rådgivende (begge veje), og Sprognævnets

Bestyrelsen

HJ/mha/tha 22. september 2025

forskning vil ikke være en opgave for fagrådet at rådgive om. Medierne som inviteres med, er de medier der får public service-støtte.

6. ”Den gode og sikre sprogbruger”

Sagsfremstilling:

Dette punkt er ønsket af Jan Heegård Petersen med følgende motivation: ”Begrebet ’den gode og sikre sprogbruger’ er centralt for SN’s udmøntning af officiel dansk sprogpolitik, både mht. fastlæggelse af stave- og interpunktionsregler i Retskrivningsordbogen og som baggrund for rådgivningsdelen af Nævnets virke (spørgetelefonen, sproget.dk og Nyt fra Sprognævnet). Som eksempler på den gode og sikre sprogbruger kan nævnes de journalister, redaktører og korrekturlæsere der står bag sprogbrugen (den skriftlige) i nyhedsmedier, ugeblade, magasiner o.l., trykte såvel som online. Dvs. man er gået ud fra at der står et menneske eller nogle mennesker bag den skriftsprogbrug som man har taget udgangspunkt i; fx nævnes Infomedia ofte som kilde. Med udbredelsen af GAI som en naturlig del af skriftproduktionen i alle dele af det skrivende danske samfund står det dog nu klart at man ikke længere kan regne med at fx korrekturfunktionen i trykte og online medier varetages af mennesker, men derimod af et computerprogram. Med andre ord: Den form som det skriftsprog har, som Dansk Sprognævn baserer en vigtig del af sin empiri på, er ikke længere et udtryk for at et skriftkyndigt menneske har taget stilling til en sproglig form, og fx vælger at skrive *odeur* frem for *odor*. I det lys mener jeg ikke at det giver mening at tale om den gode og sikre sprogbruger for den type skriftsprog som GAI har overtaget produktionen af, og som Dansk Sprognævn baserer en vigtig del af sit virke på.

Jeg kunne godt tænke mig en drøftelse af hvordan Dansk Sprognævn i årene fremover håndterer dette ret centrale aspekt af officiel dansk sprogpolitik, gerne med inddragelse af SN-medarbejderne i en evt. anden omgang.”

Beslutning: Bestyrelsen drøftede problemstillingen. Temaet om hvordan Sprognævnet skal håndtere at den gode og sikre sprogbruger ikke længere (nødvendigvis) er et menneske, bliver emnet for forårets repræsentantskabsmøde. JH, HJJ, THA forestår planlægningen heraf.

7. Planlægning af næste repræsentantskabsmøde

Repræsentantskabsmødet d. 20.11. foregår i Bogense og markerer bl.a. Sprognævnets 70 år.

Beslutning: Der er faste punkter der skal gennemgås, og repræsentantskabet skal tage stilling til udkastet til en ny forretningsorden. Det faglige fokus for repræsentantskabsmødet vil pga. aktualiteten være engelsk i dansk, herunder den aktuelle politiske opmærksomhed på emnet. Det skal overvejes at invitere en gæst, fx Rune Lykkeberg. Derudover skal der være plads til at præsentere 70-ordsbogen.

Bestyrelsen

HJ/mha/tha 22. september 2025

Beslutning:

HJJ og THA planlægger repræsentantskabsmødet, og vægten lægges på at inddrage repræsentantskabet mest muligt i debat.

8. Eventuelt

JH nævnte at han skal holde foredrag med titlen ”Har vi den retskrivning vi fortjener?”. Han har aftalt foredraget inden han blev del af bestyrelsen, og er klar over at det kan virke kontroversielt. Der var tilslutning til at JH kan holde det annoncerede foredrag.

9. Meddelelser

Se bilag 5 med oversigt over aktiviteter for 2025.